

Raadsvoorstel (gewijzigd)

Raadsnummer:	2018-079	Registratiekenmerk:	1287236
Onderwerp:	Jeugdprogramma Een kind- en gezinsvriendelijk gemeente Nijkerk 2019-2023		
Korte inhoud:	Het programma Een kind en gezinsvriendelijk gemeente Nijkerk 2019-2023 richt zich op wat kinderen en jongeren nodig hebben in de gemeente Nijkerk om gezond en veilig op te kunnen groeien. Het plan is opgezet vanuit een integrale bril die de levenslooplijn als richtsnoer heeft en is tot stand gekomen in interactie met de samenleving. Dit programma draagt bij aan een ontschotte benadering van het jeugd vraagstuk.		

Datum B&W:	11 december 2018	Portefeuillehouder:	N. Aboyaakoub
-----------------------	-------------------------	----------------------------	---------------

Voorstel

1. Het Jeugdprogramma 'Een kind- en gezinsvriendelijk gemeente Nijkerk 2019 – 2023' vast te stellen.
2. Voor de uitvoering van het jeugdprogramma structureel binnen de stelpost Sociaal Domein een bedrag van € 150.000 beschikbaar te stellen voor aanvullende formatie leerplicht en actuele 24/7 informatie via de Wegwijzer.
3. Voor de uitvoering van het jeugdprogramma om voor het jaar 2019 vanuit de Algemene Reserve € 126.000 beschikbaar te stellen voor tijdelijke formatie:
 - a. regisseur jeugdpreventie;
 - b. projectondersteuner;
 en op het eerst volgende afweegmoment, zijnde de Voorjaarsnota 2019, voor de jaren **vanaf** 2020 organisatie breed een afweging voor de invulling van deze functies te maken.
4. Stelt voor het herijken van het Speelruimteplan incidenteel € 10.000 beschikbaar uit de Algemene Reserve voor het jaar 2019.

Toelichting:

Inleiding

Op 13 maart 2018 heeft het college ingestemd met de aanpak om te komen tot een nieuw meerjarig programma jeugd. Dat is nodig omdat het huidige jeugdprogramma, dat dateert van voor de transitie van decentrale taken sociaal domein naar de gemeentelijke overheid, is verlopen. Drie jaar nadat de verantwoordelijkheden voor jeugdhulp zijn overgeheveld naar de gemeente heeft de gemeente Nijkerk de balans opgemaakt met inwoners en betrokken partners. Waar staan we nu? En wat is er de komende jaren nodig om een 'kind- en gezinsvriendelijk Nijkerk' te realiseren? Aan de gemeente zijn in het sociale domein vanuit verschillende wetten taken en verantwoordelijkheden gegeven. Zoals de Jeugdwet, de Participatiewet, de wet Publieke Gezondheidszorg en de Wet Kinderopvang. Vaak ligt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van een wet die jeugd betreft *niet* bij de gemeente, zoals in de Wet Passend Onderwijs bijvoorbeeld. De taken worden altijd samen met externe partners en inwoners vorm gegeven. Bijvoorbeeld afstemming jeugdhulp en Passend Onderwijs. In dat complexe geheel vervult de gemeente een regisserende rol. Door vanuit de verschillende invalshoeken van wetgeving naar "jeugd" te kijken, brengen we meer samenhang in het beleid aan en pakken we actief knelpunten in de uitvoering aan en lossen problemen op in het belang van onze jongeren.

Beoogd effect

Dit beleidsprogramma geeft op strategisch/tactisch niveau vanuit vier programmalijnen de prioritering en richting aan voor verdere beleidsontwikkeling en transformatie in het sociale domein ten aanzien van jeugd.

Argumenten

De in maart door het college vastgestelde procesaanpak voor het Jeugdprogramma 'Een kind- en gezinsvriendelijk gemeente Nijkerk 2018-2023' heeft geresulteerd in een door inwoners en gemeente gedragen voorstel dat als bijlage bij dit advies is gevoegd.

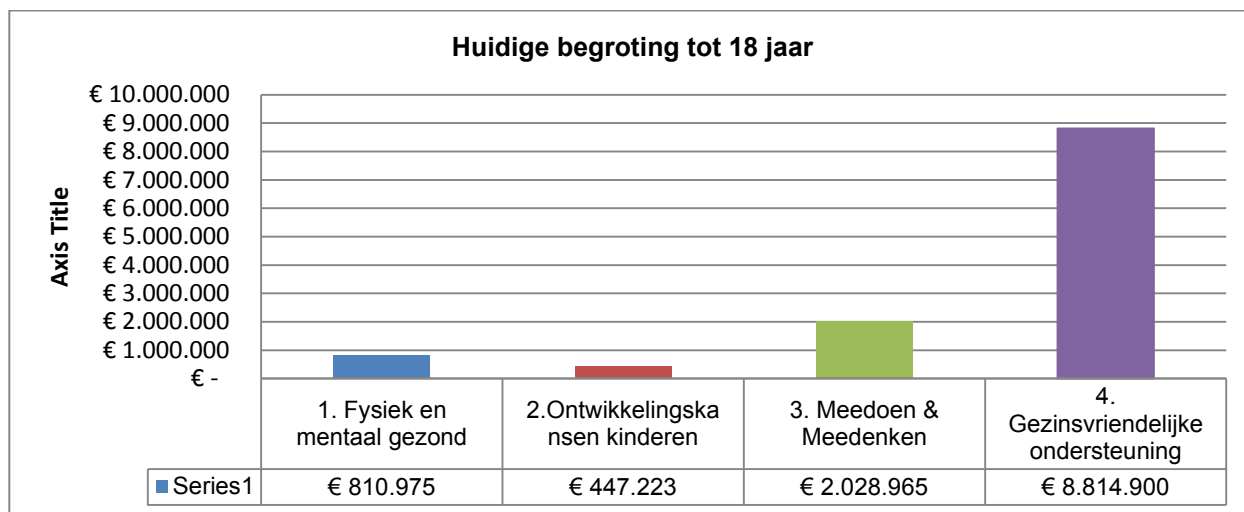
1. Het Jeugdprogramma: 'Een kind- en gezinsvriendelijk gemeente Nijkerk 2019-2023' vast te stellen

- Het beleidsprogramma jeugd 2014- 2017 is verlopen en wordt met het jeugdprogramma Een kind en gezinsvriendelijk gemeente Nijkerk 2018-2023 herijkt. Het vorige jeugdprogramma werd voor de transitie opgezet toen de decentrale wetgeving nog niet in werking was. Het bevatte een aanzet tot integraal beleid en was daarmee zijn tijd vooruit, maar is niet als zodanig geïmplementeerd. Met name de per wet ingerichte beleid-structuur heeft, zo hebben we vastgesteld, geleid tot schotten die ongewenst zijn. Het jeugdprogramma 2018-2023 belicht de verbinding tussen de verschillende domeinen en geeft daarmee een overzicht van het totale ambitieniveau voor Nijkerk dat in de afgelopen jaren ontstaan is vanuit de onderstaande invalshoeken:
 - ambities vanuit regionale samenwerkingsverbanden zoals Jeugdhulpregio FoodValley, FrisValley, Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden;
 - ambities die zijn omschreven en vastgesteld naar aanleiding van het dialoogtraject Samen aan Zet. Veel nieuwe initiatieven zijn in ontwikkeling die de komende jaren verder lokaal worden uitgerold en/of al zijn gestart;
 - Landelijke trends en ontwikkelingen en taken en verantwoordelijkheden die voortkomen uit nieuwe wet- en regelgeving binnen het sociale domein.
- Borging jeugdgezondheidszorg: De Wet Publieke Gezondheidszorg (WPG) richt zich voornamelijk op jeugdgezondheidszorg en ouderengezondheidszorg. Het deel jeugdgezondheidszorg wordt in dit programma geborgd. De volwassen- en ouderengezondheidszorg wordt geborgd in het nog op te stellen Programma voor Volwassenen en ouderen dat naar verwachting eind 2019 – voorjaar 2020 ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden.
- In het nieuwe jeugdprogramma is intern binnen de gemeente meer samenhang aangebracht in de beleidsvorming. In het jeugdprogramma wordt de gemeenschappelijke deler van de verschillende beleidsterreinen weergegeven aan de hand van de levenslooplijn.

Ad 2, 3 en 4: Uitbreiding formatie en borging diverse reeds lopende activiteiten:

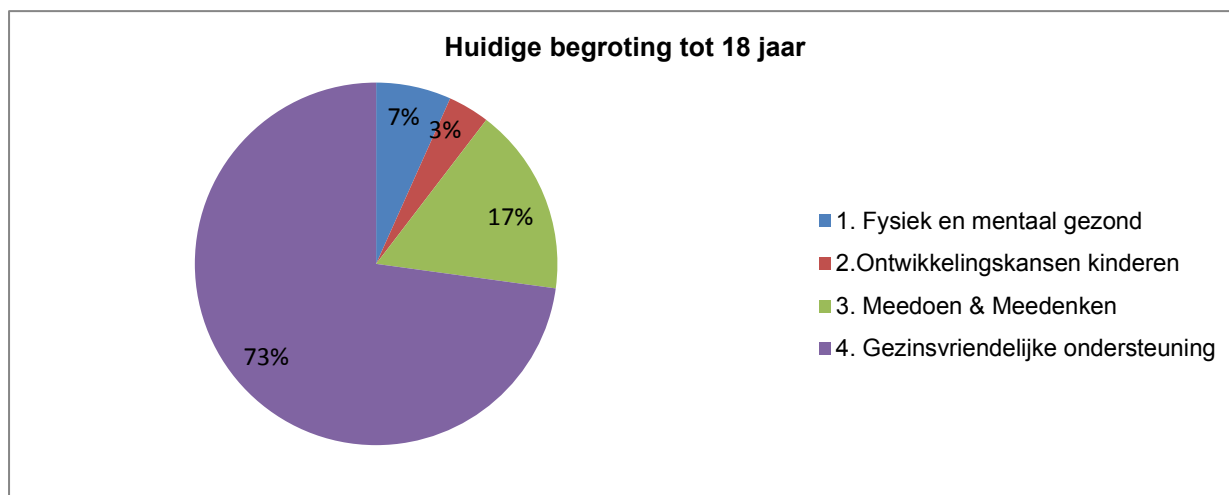
- a) De uitvoering van de plannen kan grotendeels binnen de huidige formatie vorm gegeven worden. In de twee onderstaande grafieken worden de huidige uitvoeringskosten uitgesplitst per programmalijn zoals opgenomen in de huidige gemeentebegroting:

Figuur 1: Uitvoeringskosten jeugdprogramma 2018

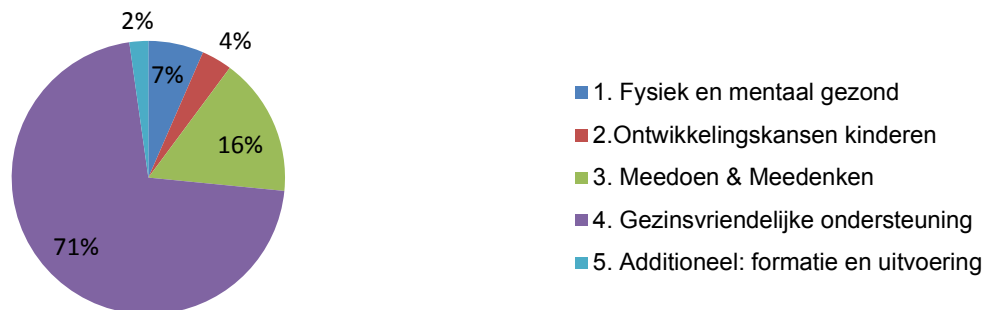

1. Weerbaarheidsprogramma, sport en bewegen, alcohol en drugsvrij opgroeien
2. VVE, Leerplicht en LEA
3. Kunst en cultuur, sociaal cultureel werk, Kindpakket
4. Regionale samenwerkingsverbanden jeugdgezondheidszorg (VGGM) en Jeugdhulp (FoodValley)

Figuur 2: Uitvoeringskosten jeugdprogramma 2018 in percentages

Begroting inclusief additioneel (2%)

Bij de totstandkoming van het plan is een uitvoeringstoets gehouden. Uit deze integrale toets komen enkele bestaande hiaten voor een goede uitvoering van het programma naar voren.

- Als gevolg van wisselingen, eerdere bezuinigingen in de teamformatie en nieuwe wetgeving is er een lacune geconstateerd voor beleidscapaciteit op interventieniveau 2 en 3 (beleidsregisseur jeugdpreventie). Zonder deze formatie 0.89 fte: € 79.111,-- kan beperkt of geen inzet worden geleverd op de volgende onderdelen: van selectieve preventie: opvoedondersteuning, positief opvoeden, voorkoming kindermishandeling, week van de opvoeding, pleegzorg, toegang naar voorliggende voorzieningen en de jeugdgezondheidszorg etc.
- Bij het team leerplicht is gezien het aantal casussen in combinatie met het aantal jeugdigen in Nijkerk sprake van onderbezetting. Juist vanuit deze jeugdnota willen we preventief acteren om de hulpvraag tijdig te signaleren en zo klein als mogelijk te houden in afstemming met de jongere, het gezin en het onderwijs. Vanuit de landelijke Ingrado- norm voor capaciteit Leerplichtambtenaar blijkt dat de formatie met 1,5 fte onderbezet is € 105.000,-- . Wil je vanuit de jeugdhulp de preventieve taak goed uit kunnen oefenen dan is uitbreiding nodig. Daarbij is de overtuiging aanwezig dat deze investering ook een voorinvestering is die in de uitgaven jeugdhulp (inkoop via de FoodValley) uiteindelijk een kostenbesparing gaat genereren waardoor inkomsten en uitgaven meer in balans komen.
- In de afgelopen jaren heeft het team Zelfredzaamheid Dagelijks Leven doorlopend ondersteuning gekregen door middel van externe inhuur voor de uitvoering van jeugd-gerelateerde activiteiten. Gevraagd wordt om deze langdurige externe beleidsondersteuning structureel te borgen (dit betreft 0.89 fte, kosten € 46.667,--. Denk aan: planning participatiebijeenkomsten met de samenleving, incidentele subsidieaanvragen en het organiseren van trainingen en voorlichting- bijeenkomsten.

- b) In de afgelopen jaren zijn er vanuit wensen van de samenleving of vanuit regionale samenwerkingsverbanden incidentele middelen beschikbaar gesteld voor het ontwikkelen van preventieve interventies voor de Nijkerkse jeugd en gezinnen. Voor de hieronder genoemde interventies die ook zijn beschreven in het jeugdprogramma is het wenselijk dat deze interventies incidenteel of structureel worden geborgd vanaf het begrotingsjaar 2019.
- Het herijken van het speelruimteplan: voor het opstellen van het plan is incidenteel € 10.000 nodig voor onder andere het organiseren van participatiebijeenkomsten voor de Nijkerkse jeugd en jongeren.
 - Betere inzage in het lokale aanbod binnen het sociaal domein: de gemeente faciliteert de Wegwijzer met een webredactieraad, front end development (Draad) Back end development (Marotura), Chatfunctie (Sigma en gebiedsteam), GIDS! Databank, projectleider communicatie, web-beheer en URL. Voor de facilitering en de licenties is structureel € 45.000 benodigd.

Communicatie

- De samenleving is bij de totstandkoming van dit nieuwe jeugdprogramma intensief betrokken. Zo zijn er twee beeldvormingsbijeenkomsten gehouden waarin aan de hand van presentaties en workshops tot de nodige diepgang gekomen is om de behoefte uit de samenleving te ordenen en in thema's te prioriteren. De Sociaal Domeinraad en het Sociaal Beraad Hoevelaken hebben in het proces hun inbreng gehad. Stichting Jeugd- en Jongerenwerk gemeente Nijkerk heeft de projectgroep voor participatie van Nijkerkse jeugd in dit proces ondersteund. Zo is er door het jongerenwerk een enquête uitgezet onder de jongeren om te reageren op de programmalijnen. En is er een aparte avond georganiseerd om met de jongeren in gesprek te gaan over de aangedragen thema's. De resultaten zijn via de website van de gemeente gepubliceerd. Belangstellenden die hebben deelgenomen en overige belangstellenden zijn geïnformeerd over de updates bij de ontwikkeling van het programma en hebben commentaar kunnen leveren.
- Na vaststelling van het meerjarenprogramma zal dit aan de raad ter goedkeuring worden voorgelegd. Het besluit van het college zal bekend worden gemaakt via de gemeentelijke pagina van het Nijkerks Nieuwsblad en via de website. Alle eerdere belangstellenden betrokken bij dit proces zullen geïnformeerd worden per mail met een link naar de gemeentepagina waar het programma te vinden is.

Risico's en risicobeheersing

Alvorens het programma in uitvoering genomen kan worden is het nodig dat de capaciteit in het sociaal domein op niveau gebracht wordt. Bij de totstandkoming zijn enkele lacunes geconstateerd die invulling behoeven om de basis rond jeugd op orde te krijgen. Als dat niet gebeurt zal het programma onder druk staan en worden deeltaken niet goed vervuld.

We kunnen niet alle ontwikkelingen voorzien, bijvoorbeeld verdergaande bezuinigingen of juist niet; nieuwe wensen voor de jeugd vanuit de samenleving in de programma-periode die van invloed zullen zijn op de uitvoering van taken. Deze vragen bij het opstellen en uitvoeren van de jaaractiviteitenplannen om tijdige signalering en bijsturing, herprioritering wanneer zaken in de knel dreigen te geraken. De voorgestelde beleidsregisseur jeugdpreventie heeft het overzicht en vervult hierin een essentiële rol.

Kanttekeningen

Eveneens zullen in de programmaperiode een aantal vanuit Ministeries en VNG aangeboden programma's worden benut, zoals het actieprogramma Zorg voor de Jeugd, een kansrijke start (over de eerste 1.000 dagen van een kind), Geweld hoort nergens thuis (nieuwe meldcode kindermishandeling en de ambitie van doorbreken trans-generatiele mishandeling), Scheiden zonder schade (over voorkoming en behandeling van complexe scheidingen).

Uitvoering

Het meerjarig plan komt tot ontwikkeling via een jaarlijks op te stellen activiteitenplan. Per programmalijn zijn er thema's genoemd met speerpunten die om een aanpak vragen. De speerpunten worden jaarlijks in dit plan gericht op jeugd, verder geconcretiseerd. Resultaatgericht en planmatig uitgewerkt langs twee lijnen:

- Het samen *leren als vliegwiel voor verandering*: daarbij wordt de basis al doende op orde gebracht. Er worden verder verbindingen gelegd lokaal en regionaal tot een netwerk in een lerende omgeving. Deze werken als een hefboom voor de verandering.
- Bij de tweede lijn gaat het om de *plannen en projecten als versneller voor beoogde veranderingen*. Deze staan in het jaaractiviteitenplan smart geformuleerd.

Monitoring hiervan en communicatie over de voortgang en resultaten vormen het kompas voor meerjarig veranderen. Transparantie van processen en communicatie tussen partijen (gemeente, ondernemers, ouders en jongeren, onderwijs werkt als motivator).

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de secretaris,

de burgemeester,

de heer G. van Beek

de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: 2018-079

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 6 november 2018;

gelet op de Jeugdwet, Wet Passend Onderwijs, Leerplicht, Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Participatiewet, Wet Kinderopvang, Wet Publieke Gezondheidszorg.

b e s l u i t :

1. Het Jeugdprogramma *'Een kind- en gezinsvriendelijk gemeente Nijkerk 2019 – 2023'* vast te stellen.
2. Voor de uitvoering van het jeugdprogramma structureel binnen de stelpost Sociaal Domein een bedrag van € 150.000 beschikbaar te stellen voor aanvullende formatie leerplicht en actuele 24/7 informatie via de Wegwijzer.
3. Voor de uitvoering van het jeugdprogramma om voor het jaar 2019 vanuit de Algemene Reserve € 126.000 beschikbaar te stellen voor tijdelijke formatie:
 - c. regisseur jeugdpreventie;
 - d. projectondersteuner;en op het eerst volgende afweegmoment, zijnde de Voorjaarsnota 2019, voor de jaren **vanaf** 2020 organisatie breed een afweging voor de invulling van deze functies te maken.
4. Stelt voor het herijken van het Speelruimteplan incidenteel € 10.000 beschikbaar uit de Algemene Reserve voor het jaar 2019.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Nijkerk
d.d. 13 december 2018,

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN

de heer mr. drs. G.D. RENKEMA